DE EVICTIONIBUS INDULTU MAGNIFICI AMPLISSIMIQUE JCTORUM ORDINIS PRAESIDE...

Michael Lederer, Julius Ernst Schrödter, Valenti Gonzaga

1565

Ad

Clarissimum ac Præstantissimum Virum,

JULIUM ERNESTUM SCHROEDTERUM J.U.C.

cum Pro Licentia disputaret.

HActenus sudor laborq́ʒ, pervigilq́ʒ industria
Strenuas egère partes, te tulère & ad hoc loci,
Unde culmen in supremum proximus gradus patet;
Stat Themis revincta crines circulo aureo & manu
Ventilat laurum virentem, præmium excelsum tibi,
Pulverem istum ubi vicisti. Tende robur ingens,
Tende, SCHROEDTERE, ecce, meta, meta summa in proxima est:
Qvam semel modo attigisse in posterum semper beat.
Hoc Themis despondet alma, Themidiq́ʒ applaudit favens
Cypris, atq́ʒ candidum omen sternuit ter & qvater
Næ venustus ac beatus, biga cui Divûm hæc favet!

AUGUSTUS BUCHNERUS P.P.
& Academiæ Senior.

Q. D. F. E. I.

Præloqvium.

JUrisprudentia noſtra S. S. *qvæ aliarum diſciplinarum omnium Regina eſſe meretur,* uti non in nudâ Theoriâ conſiſtit, ita nec ſolâ Praxi perficitur. Theoria eqvidem baſis ac fundamentum totius Jurisprudentiæ; Praxis verò uſum ac commodum ipſius Juris exhibet. Non itaq; juvat nimis inhærere ſubtilitatibus illis Theoreticis omniaqve antiqva expiſcari velle, niſi qvoqve de eo, qvod noſtro tempore in freqventi uſu verſatur, ſoliciti ſimus. Illi enim, dum unicum antiqvitatis ſtudium eruere conantur, ſi forum accedant, in alterum qvaſi orbem ſeſe delatos putant. Hi autem qvi totam Jurisprudentiam in praxi tantummodò conſiſtere exiſtimant, neglectis fundamentis ſolidis & rationibus firmisſimis, id qvod intendunt, minimè penetrant, & qvando ad rem ventum eſt, multoties impingunt, & ſecundum vulgatum il-

A lud

1569.

lud, *qvasi mus in pice hærent.* Theoria itaq; fundamentalis cum utilissimâ praxi conjungenda, ut probè jactis fundamentis, ea qvæ in foro versantur via solita in forum deducere qveamus. Hanc ob rationem motus, loco disputationis Inauguralis proponere decrevi ejusmodi materiam, EVICTIONUM scilicet, qvæ qvidem Theoriam sive accuratam cognitionem ante se reqvirit, utilitas tamen ejusdem sive praxis omninò qvotidiana est. Qvod dum facio ante omnia de ordine ac methodo solicitus sum; ne si res explicare incipiam, obruat prolixitas: si summas tantùm attigero, ne minus lucidè appareat difficilis materia. Quapropter secutus maximè naturæ ordinem. In principio de Origine, Defin. Divisione, ac fine Evictionis dicam. Dehinc in qvibus causis præstanda sit evictio, qvibus personis, à qvibus, & qvomodo caveatur, tum de reqvisitis, ut aliqvis præstationem exigere possit, & qvomodo illa præstatio sit petenda. Tandem de Actionibus qvæ ex naturâ Evictionis descendunt. Qvod ut felix faustumq; sit, DEUS ex alto jubeat!

CAPUT

CAPUT PRIMUM.

De Origine, Definitione, Divisione ac Fine Evictionis.

SUMMARIA.

1. Origo Evictionis.
2. Etymologia,
3. Homonymia.
4. Synonymia,
5. Definitio
6. Species,
7. Finis,

1.

REctè inqvit JCtus Ulpianus *in L.I.ff. de Action, empt. & vend. Nihil magis bonæ fidei conveni-re, qvam id præstari, qvod inter contrahentes actum est,* Unde Cicero *lib.1.Off.*fidem ab eo derivari existimat *qvod fiat qvod dictum est.* Hæc enim aurea vox apud priscos erat; *Inter bonos benè agere oportet. Id. l.3. Offic.* Adeoq; sacro-sancta priscis & erat fidès & habebatur ut in turpissimis haberent, semel datam fidem fallere, *L.1.ff. de constitut. pecun.* Qvâ de causâ Romæ templum fidei extructum fuisse refert *Dyon. Halicarn. l.2.* Qvamvis autem sancta & constans semper inter antiqvos erat fides, ut ne latum qvidem ungvem à promissis recederent, postea tamen, cum seculum in pejus rueret, studium fidelitatis qvoq; exulare cepit, ut id qvod antea in hominum fide positum erat, in Legis nexum deducere necesse esset. Cùm enim qvamplurimum accideret, ut promissa non adimplerentur, qvia res promissa non erat in bonis promissoris, & ita facilè à manu accipientis extorqveri poterat: ideoq; saluberrimum

1571.

rimum Evictionis remedium introductum est, ut ei qvi rem alienam, qvam tn. justo titulo acqvisierat, habere non potest hic ratione consulatur.

II. Ne autem securus vocum, rerum jacturam faciam ut Etymologiam evolvam, ipsa me methodus jubet. Dicitur itaq; Evictio ab *Evincendo*, qvod idem est, qvam vincendo extorqvere. *Liv. lib.2. Omne id tempus cum conjuratis absumunt evincuntq; instando.* Evincere enim est qvasi legitimo certamine vincere i.e. cognitione Judicis; & qvidem non tantùm vincere, sed qvoqve rem abducere *arg. l.57. ff. h.t.* Evicta autem res tum demum dicitur, qvando ita amittitur, ut emptor illam rem amplius habere non possit, & omnis ipsi spes adempta sit *L.34. §.1. & L. seq. ff. h.t.* Neq; dubitationem aliqvam movere potest; qvod extorqvere nimis durum videatur, germanicè mit gewalt abdringen. *Vim enim facere non videtur is, qvi jure suo utitur* & ordinariâ actione experitur. *per text. in L.155. ff. de R.J. Godof. ad h.t. in rubr. lit.g. Caball. tract. de Eviction. præfat. n.1.*

III. Consideratur Vocabulum Evictionis dupliciter, vel *absolutè* & in se, qvando res ita evincitur, ut non amplius sit in bonis nostris. *Caball. præfat. tractat. de Eviction. n.1.* Vel secundò accipitur *relatè*, qvatenus à venditore Evictio præstanda venit emptori, ut si res ab alio evincatur, emptor tam ratione pretii qvam interesse indemnis servari qveat. Qvo in sensu posteriori vocabulum hoc Evictionis in rubr: *ff. h.t.* à compilatoribus Juris nostri accipitur, qvasi dicerent, *de evictionibus præstandis*, uti hoc ipsum vocabulum, qvando in jure nostro occurrit, ita plerumq; accipi solet. Qvemadmodum enim dicimus: *præstare culpam & dolum*, ut eo nomine

nobis

nobis satisfactio fiat, qvando alius dolosè agit, aut propter propriam culpam nos damno afficit, ita qvoq; dicimus, *præstare Evictionem*, ut eâ ratione si res evincatur emptori succurri possit. *Frantzk. ad h.t. n.5.*

IV. Synonymiam qvod concernit. Evictio absolutè considerata, dicitur german. Entwehrschafft: Relatè autem considerata, dicitur Gewehrschafft / qvod præstetur Authoritas, ne res evincatur. Si verò ejusmodi Autoritas, sive Gewähr oder Gewehrschafft deficiat, tum seqvatur evictio. Vocabulum enim wehren / idem est qvod præstare, confirmare, securum reddere v. c. will dich gewehren / einem seiner Bitte gewehren. Appellatur qvoq; eine schadloß haltung. *Wehner. Obs. pract. verb.* Gewähr / *& Ruding. Cent. 2. Obs. 25.* Utimur autem hoc vocabulo Gewähr sive in judicio, sive extra judicium. Hoc modo non nunqvam possessionem rei denotat *per Text. in* Landr. *lib. 1. art. 9. vers.* wer auch den andern. Aliqvando, qvando emptor præstationem evictionis à venditore exigit, uti superius demonstratum, bestelle mir die Gewehr. In judicio autem sumitur pro cautione, qvam Actor reo præstare tenetur, qvæ alias Gvaranda dicitur, & hujus utilitas duplex est: Primò enim Actor se obstringit, si reus ab alio qvodam conveniatur se velle reum defendere. Altera utilitas illa est, qvod præstitâ hâc Gvarandâ, actor amplius libellum mutare neqveat. *Dn. Carpzov. in Jurisprud. For. p. 1. Const. 4. per tot. Chil. König. in process. Judic. cap. 49. n. 3. 4. & seqq.* Græcè dicitur βεβαίωσις. *Cujac. in paratit. C. h. t.* sicut autoritas & actio pro Evictione. *l. ult. ff. h. t.* βεβαιώσεως δίκη. *Suidas & Pollux l. 6. Budæus ad h. l. & in comment. ling. Græc. D. Tabor. ad Col-*

1573.

leg. Argentor. h.t.n.2. Gallicè hæc ipsa Evictio dicitur *La garantie à garantir, Nathan. de Duez. lexic. German. Gallic.* qvod idem est, qvam autoritatem dare assecurare. Ita nuperrimè Legatus Svecicus Bieren Klaw in comitiis Franckofurtensibus petiit à Statibus Imperii die *garantie* der beyden Hertzogthümer Bremen und Pommern / uti ex relationibus illius temporis constat.

V. Traditâ superius duplici acceptione Evictionis, illa ipsa nunc qvoq; dupliciter definienda vel potius describenda venit. Et qvidem Evictio absolutè & in se considerata, ita definitur; qvod sit rei nostræ; qvam adversarius legitimo titulo acqvisierat, per judicem facta recuperatio. *Wesenb. in paratit. h. t. n.* 1. & *Treütl. vol. 2. disp. 2. l. B.* Loco generis in hâc ipsâ definitione posuimus Recuperationem, tanqvam latius patentem, qvam ipsum definitum. Dicimus enim Recuperare qvocunqve modo, sivè id legitimè sivè illegitimè fiat. Et qvidem hâc ipsâ evictione recuperare possumus res nostras vel corporales vel incorporales, vel mobiles vel immobiles, sive adversarius noster eas acqvisierit, titulo emptionis, permutationis, sive aliis legitimis causis. Omninò autem in hâc recuperatione reqviritur Judicis declaratio. Non enim propriâ autoritate & qvidem vi vel coactione aliqvis rem suam repetere potest, sed necesse habet Judicem adire, ipsiusq; declarationem implorare, Qvod si qvis propriâ autoritate possessionem alicujus rei apprehendere voluerit, eo ipso dominium ejusdem amittit. *L.7.C. unde vi l.13.ff. qvod. met. caus. Schneidw. ad Tit. de Action. p. m. 1107.* Evictionis relatè consideratæ,

de

de qvâ in hoc ipſo diſcurſu potisſimum nobis tractatio inſtituenda, deſcriptionem qvod attinet, non reperio eandem ab aliqvo Autore traditam esſe: videtur tamen qvod ſeqventi modo deſcribi posſit: **qvod ſit rei venditæ, vel ex aliâ juſtâ causâ accipienti traditæ: legitima defenſio eo fine inſtitutâ ut re judicio ablatâ pretium ac interesſe ab alienante accipienti reſtituatur.** Qvâ deſcriptione naturam Evictionis aliqvo modo ſaltem delineasſe, ſufficiat, res ipſa autem ex ſubſeqventi tractatione dilucidius apparebit.

VI. Evictio hæc qvadruplex eſt 1. Expresſa. 2. Tacita. 3. Solennis, & 4. Impropria. 1. Evictio *expresſa* qvando qvis à venditore nomine Evictionis duplum ſtipulatus eſt, qvo caſu dicitur emptorem ſibi expreſsè proſpexisſe de Evictione. *L. non ex eo. C. h. t.* 2. *Tacita Evictio* eſt, qvando venditor qvidem expreſsè de Evictione ſe non obligavit; nihilominus tn. ex naturâ hujus contractus de eâdem Evictione etiam qvoad interesſe emptoris *uti not. Salic. in L. ſi venditor. ff. d. Evict.* tenetur. Qvæ præſtatio tanqvam proprietas qvædam huic ipſi contractui inesſe cenſetur. *per L. Si fundus 6. L. emptor 37. & L. 60. ff. h. t. L. non dubitatur 6. C. eod.* 3. Evictio *Solennis*, qvando fidejusſor verborum ſolennitate intercedit. *L. blanditus C. de fidejusſ. L. autore. C. d. Eviction.* 4. *Impropria* eſt, qvando Venditor in genere pactus eſt, ne de Evictione teneatur: licet re evictâ qvoad interesſe liberetur, nihilominus tamen obligatus manet qvoad reſtitutionem pretii, *L. Emptorem. §. fin. ff. de Action. empt. &*

vendit.

1575-

vendit. L. non dubitatur. C. de Eviction. secus si specificaretur à certâ personâ *L. qvi libertatis. in princ. ff. de Eviction. Caball. §.2.n.24.*

VII. Finis sive causa, propter qvam introducta evictio illa est, ut Emptor indemnis servari possit, si res evicta sit ut pretium & qvod ipsius interest à venditore conseqvi possit *L.61. & L.70.ff.h.t.* Cùm enim venditor factâ traditione ab obligatione principali liberetur, neq; ex contractu emptionis & venditionis amplius agi possit ad præstationem, *L.15.§.6. ff. de Re Jud.* qvia hâc ratione dominium transfertur, si venditor dominus fuerit qvemadmodum & in aliis obligationibus, *L.91. §.ult. L. 131. §.1. ff. d.V.O. L.27. ff. d. fidejuss.* & tn. ita tradere debet, *ut habere liceat* i.e. ne res vendita emptori auferri possit. *L.30. §.1. ff. de Action. empti & vendit.* Necessarium visum est, ut traditione factâ autoritatem evictionis, qvæ succedat in locum rei venditæ post evictionem s. ablationem præstet: siqvidem aliter obligari non potest *uti inqvit Paulus lib.2. sentent. tit.17. in princ. Bart. ad L.38. §. qvi hominem 3. ff. de solut.* Hâc occasione non incongruè qværitur, qvale pretium re evictâ à venditore sit reddendum: *An ejusmodi, de qvo inter partes tempore venditionis conventum est; an autem tale, qvod est tempore Evictionis?* Et quidem respondetur, omnino hic intelligendum tale pretium, qvale fuit tempore venditionis. *per L.13.ff.h.t.* Et hoc non absq; ratione. Si enim majus pretium fuerit tempore Evictionis, tunc emptor non tantùm nomine pretii, sed ad interesse qvoqve agere potest. *Garcias d. expens. cap.18. n.5. & 6. Duar. ad L.10. C. h.t. Zöesius ad h.t. n.5.*

CA-

CAPUT SECUNDUM.

In qvibus præcipuè causis præstanda sit Evictio, qvibus personis, & à qvibus, & qvomodo caveatur.

SUMMARIA.

1. Generalis enumeratio causarum
2. De Emptione & Venditione.
3. De Locatione & Conductione.
4. De permutatione.
5. De Transactione.
6. De Datione insolutum.
7. De Donatione.
8. De Legato.
9. De Feudo.
10. De rebus Incorporalibus.
11. Qvinam præstent Evictionem, & qvibus.
12. Qvomodo caveatur,

I.

PRæmissis in capite præcedenti, qvæ ad generalem Evictionis cognitionem conducere videbantur, conseqvens est, ut secundo loco nunc dispiciamus de præcipuis causis, in qvibus Evictionis præstatio locum habeat. Et qvidem generaliter Evictio præstanda venit in omnibus ferè causis, qvæ in contractum deduci possunt, sive *sint mobiles sive immobiles, sive corporales sive Incorporales. Frantzk. ad h.t. n.20. sive principales sive accessoriæ. L.7. L.8. L.64. L.33. ff.d. Ædil. edict.* De qvibus

1577

bus posterioribus notandum in his non præstari Evictionem, nisi nominatim ita inter Contrahentes actum sit. *arg. l. 26. ff. d. Action. Empt. & Vend. Nicol. Burgund. d. Eviction. c. 46. n. 3.*

II. Dixi supra in *c. 1. n. 1.* Evictionem propter contractum *Emptionis & Venditionis* esse inventam; ex qvo tantò certius constat ex contractu *Emptionis & Venditionis* directam actionem pro evictione competere uti patet ex *h. t. ff. & C. h.* Est enim evictio de naturâ hujus contractus, *Dnus. Carpzov. l. 5. Respons. Resp. 43. n. 5.* ut qvamvis venditor specialiter Evictionem non promiserit, nihilominus ex ipsâ hujus contractus naturâ & proprietate ad præstandam Evictionem teneatur *l. 19. l. 60. ff. h. t. l. 6. C. eod. In l. ult. C. de comm. rer. alienat.* talia verba extant: *Licet nullum Instrumentum intercesserit aut qvicqvam specialiter convenerit.* Imò Venditor Emptore postulante vel statim ab initio contractus vel post longinqvi qvoq; temporis spatium de Evictione promittere tenetur, *l. 6. l. 37. l. 40. ff. h. t. l. 6. C. eod. Frantzk. ad. h. t. n. 7.* ubi qvam plurimas hujus Regulæ ampliationes recenset. Qvod si Venditor reciso venditionis contractu Evictionem præstare neqveat, ad restitutionem pretii obligatus est. *Schneidw. §. Action. Institut. n. 43. de Action.* Hic enim bonæ fidei contractus non patitur, ut Emptor rem amittat & pretium Venditor retineat. *L. ex empto. 11. §. ult. ff. d. Action. empt. & vend.* Si autem plures rei unius sunt Venditores, pro indiviso singuli in solidum tenentur. Qvia enim Venditionis natura Individua, in solidum defendi debet. *L. 139. l. 2. vers. ex his. ff. de V. O.* Ideoqve

ex

ex natura hujus contractus plures Venditores in solidum tenentur. *Andr. Gail. l.2. obs.14. n.1. Dnus. Carpzov. Jurisprud. For. p.2. c.34. def.29.* Qvando autem expressè inter Contrahentes actum est, ne Emptor præstationem Evictionis exigere debeat, aut ipse Emptor scienter rem alienam emerit; in his casibus aliter sentiendnm videtur. Et qvidem priori casu vel Venditor vendidit scienter rem alienam, & tunc pretium cum interesse Emptori restituere tenetur, *per l.11. §. fin. ff. d. Action. empt. & vend. ibi nisi fortè sciens:* Vel ignoravit, & tunc pretium tantummodò restituere debet *d. l.11.* Posteriori autem casu neq; pretium neq; qvod interest Emptori restituere necesse habet Venditor, nisi expressè inter partes de Evictione cautum sit *l.27. C. h.t. l.14. §.9. ff. d. Ædil. Ed. Dnus. Carpzov. p.2. c.34. d.25. n.6.* Si enim expressè conventum esset de non repetendo pretio, ejusmodi conventioni omninò standum est, qvia tunc Emptor videtur emere dubium eventum, qvemadmodum ille qvi jactum retis emit à piscatore, nihilominus solvere tenetur, qvamvis nihil ceperit *d. l. ex empto §. fin. l. si jactum retis 12. ff. d. Action. empt. & vend. Dnus. Carpzov. p.2. c.34. def.22.* Ita qvoq; Venditor non tenetur de Evictione si res empta per violentiam emptori auferatur, *l. ult. C. de Act. empt. & vend.* sec. illud German: **Für gewalt ist man zur gewehren nicht schüldig.** Qvia injuria qvæ fit Emptori, non debet, afficere Autorem *l.51. ff. de Evict.* neqve Venditor de casibus futuris tenetur, *l.11. ff. de Evict.* aut casum fortuitum præstat. *Cab. §.5. n.11. antea cit. Dnus. Carpzov. p.2. C.34. def.25.* Deniq; non tenetur venditor

1579.

tor de Eviction proventuum annuorum creſcentium & decreſcentium: ob eam rationem, qvia ſibi ipſi imputare debet, qvod non cautius ſit mercatus *L. qvi cum alio, ff. de R. J. Hartmann. Piſt. Obſerv. 212. n.6.* Præterea nunqvam ferè ſemper una æqvalitas horum proventuum exiſtit, nonnunqvam enim minores, altero verò anno majores reperiuntur: adeoqve hoc in caſu omninò periculum ad Emptorem pertinet. *arg. l. pupilli. §.2. & ib. Paul. de Caſt. ff. d. ſolut. & ita pronunciatum in causâ* Thilôen von Seebach *refert Dnus Carpzov. p.2. c.34. d.41.* Ultimo loco duæ qvæſtiones hic annectendæ, 1. *An Venditor hæreditatis qvoad Evictionem rerum ſingularium teneatur?* Et Reſpondetur, qvod non: *per l.1. C. h.t. Zoëſ. ad. h. t. n.11.* Qvia jus ſucceſſionis adeoq; ipſa Univerſitas, qvæ augmentum & diminutionem recipit, in venditionem venit, non autem res ſingulæ, qvas ſi Emptor vindicare conſtituit, neceſſe eſt ut de illis proprio periculo & ſumptibus conveniat poſſeſſores, *d.l.* non autem Evictionem illarum rerum exigere poteſt à venditore. Hic enim hæreditatem ſive Jus univerſum hæreditarium ipſi vendidit, non res hæreditarias. Secus tamen, ſi ita conventum ſit inter emptorem & venditorem. Tunc enim propter ejusmodi conventionem Evictio omninò ab Emptore præſtanda venit. *L.45. ff. d. contr. empt. Nicol. Burgund. de Evict. c.10.* 2. Qværitur: *An Creditor de pignore alienato, ſi illud ab alio evincatur, de Evictione teneatur?* Et videbatur dicendum, qvod ſic, ſiqvidem vices venditoris ſuſtinet. Adeoq; qvemadmodum venditor evictionem præſtare neceſſe habet

empto-

emptori, ita qvoq; creditor. Sed negativa ſententia in puncto Juris verior *tot. tit. C. cred. Evict. pig. non debere.* Qvia Creditor hoc in caſu minimè obligatur, ita ut neqve ad reſtitutionem pretii compelli posſit; venditor enim pignus, jure Creditoris, ſive eo Jure, qvo debitoris fuit vendidit ita ut ſibi imputare debeat Emptor, qvod conditionem rei aut venditoris non melius exploraverit *l.1. h. t. C.* Habet tamen Emptor pignoris actionem utilem adverſus debitorem exempto, *l.20. §.1. ff. d. diſtr. pig.* huic enim pretium acceptum profuit, *l.13. C. de Evict.* & tenetur Creditor Emptori cedere actionem pignoratitiam contrariam, qvâ tamen Emptor nihil magis conſeqvi poteſt, qvam qvod citra periculum Creditoris futurum eſt *l.38. ff. de Eviction. d.l. 13. ff. de diſtr. pign.* ſi verò creditor promiſerit debitorem eſſe ſolvendo, excusſione factâ, qvod à debitore asſeqvi non potuerit, regresſum habet Emptor adverſus creditorem. *Molinæus de Uſur. qv.62. n.413.* Qvapropter creditor ab ejusmodi obligatione exemptus eſſe cupiens, qvatuor omninò præſtare tenetur, 1. rem ſibi eſſe obligatam, 2. ſe potiorem eſſe reliqvis Creditoribus, 3. nihil fraude aut dolo à ſe eſſe factum, 4. Qvod habuerit liberam poteſtatem pignus diſtrahendi. Qvod ſi præſtiterit, de Evictione non tenebitur, niſi expresſè ita promiſerit, tunc enim ex conventione tenetur, qvia ſervanda eſt conventio *l.2. ff. h.t.* Hoc caſu tamen qvando Creditor de Evictione ab Emptore conventus, pretium illi præſtitit, cum nondum ſit asſecutus debitum, à debitore illud exigere poteſt, imprimis ſi pignus bonâ fide & non aliter qvanti vendidit, vende-

re potuit. *L.12. §.1. ff. de distr. pign. Anth. Perez. præl. ad C.h.tit.*

III. Qvamvis autem superius traditum sit, Evictionem principaliter propter emptionem & venditionem adinventam esse, successu tamen temporis, constitutionibus Principum & prudentum interpretationibus ad alias qvoqve causas cum emptione & venditione aliquam similitudinem habentes, extensa est *L.52. utrum ex causa emptionis an ex alia, ff. d. Evict. l.19. C. eod. l.8. C. d. sentent. & interloc.* Cum itaq; *locatio & Conductio* proxima dicatur emptioni & venditioni *l.2. pr. ff. locat. pr. Institut. d. locat. & conduct:* ita ut propter ejusmodi familiaritatem nonnulli dubitârint, utrum sit emptio & venditio, an verò locatio & conductio. *JCtus Gaius d. l.2. §.1. & §.3. Instit. d.l.* Ideoq; omninò dicendum in hoc contractu evictionem esse præstandam. *L.35. ff. locat. Caball. §.4. num.56.* Neq; interest, an scienter rem alienam locaverit; an verò ignoranter, utroq; enim casu tenetur. *L.15. §.8. ff. locat. Dnus. Frantz. hic. num.412.*

IV. Tertia causa, cui Evictio adhæret, est *permutatio, l.29. C. d. Evict. L.1. C. in fin. de rer. permut.* qvæ vicina est emptioni & venditioni, *L. fin. ff. d. rerum permut.* adeo ut uterq; permutantium loco emptoris & venditoris habeantur. *l.19. §.5. ff. de ædil. Ed.* Qvâ de causâ veteres Sabinus & Cassius permutationem pro specie emptionis & venditionis habuerunt, qvibus Proculus contradixit statuendo; permutationem omninò contractum ab emptione & venditione distinctum esse, qvæ sententia autoritate Imperatoriâ approbatâ obtinuit.

nuit. §.2. *Instit. d. empt. & vendit. Gothofr. ad l.2.C.de rer. permut. lit. E.*

V. De *Transactione* non simpliciter statuendum, sed hîc cum Dno. Frantzkio *d. l. n.413.* distingvendum. *An ejus causa aliqvid datum; an vero penes alterum dimissum sit:* Priori casu, qvi transactionis causa aliqvid dat, omninò de Evictione tenetur, ob eam rationem, qvod Evictio in quâcunque causâ onerosâ teneatur, quamvis de eâ nihil actum, *l.11.pr.ff. d. Action. empt. & vend. l.6. C. d. Evict ion.* & hoc in aliis contractibus præter emptionem & venditionem obtinere, constat *ex l.29. C. de Evict. l.1.ff. d. rer. perm. l. ult. ff. d. condiction. caus. dat. l.9. ff. locat. Cabal. d. Evict ion. §.4.* Nam qvicqvid ex transactione percipitur, titulo oneroso fit *uti clarum ex l.33. C. d. transact. & ita pernunciat: ref. Dnus. Carpzov. p.2. const.34. d.28.* Posteriori autem casu, quando nihil datum sed dimissum & à lite discessum est, qvia res controversa possessori relinquitur, Evictio minimè præstanda venit *uti sentiunt ant. cit. Dnus. Frantzk. & Dnus. Carpzov. d.l. Hartman. Pist. Ob.127. n.38.*

VI. *Datio in solutum* præstationem Evictionis requirit, & hujus nomine actio pro Evictione competit. *l.4. C.h. tit. l.24. ff. de pignorat. action. l.8. C. de sentent. & inter loc. l.98. de solut.* Quamvis enim reverà non sit venditio, tamen vicem ejusdem obtinere dicitur, *l.4. C.d. Evict ion. l. fin. ff. qvibus ex causis in possess.* quando nimirum pro pecunia mutuò datâ res aliqua in solutum datur, eo ipso emptio aliquo modo contracta esse videtur.

VII. Do-

1583.

VII. Donator autem nudo ſaltem pacto interveniente, minimè de Evictione tenetur, niſi ſtipulatio accesſerit, ſe velle Evictionem præſtare *L.2. C.h.t.* Et ratio eſt in promptu. Si enim propter rem donatam evictam donatarius pretium à donante repetere posſet, is pœnam liberalitatis ſuæ pateretur. *L.62.ff.de ædil. ed.* Quod ſi tamen aliquis ſciens rem alienam esſe, alteri ignoranti donaverit, ipſi competit actio de dolo ratione ſumptuum quos in rem donatam fecit. *per text. in. L. Ariſto. §.fin. ff. d. donat. ibid. gl. & Doct. com. l.8. §. ult. ff. h.t. & d. l. 62. Gomez, Tom.2. c. 2. n. 5. Burgund. de Evict. c.16. & ſeqq.*

VIII. Si teſtator certam ſpeciem alieni legaverit puta Stichum ſervum hæres ejus non tenetur de Evictione, ſed ſufficit, quod is traditionem talem, qualis res ipſa erat *l.45. in fin. ff. de Leg.1.* fecerit, qvo facto liberatur, non enim plus legare poteſt teſtator, quam Jus quod in re legatâ habet *l.71. §.fin. ff. de Leg.1.* Ita ut re evictâ ad interesſe hæres non teneatur. Cauſa enim lucrativa nunquam Evictioni obnoxia. *Bart. & alii ad d. l.71. §.fin.* ſi verò teſtator rem in genere legaverit, præſumitur teſtatorem velle, ut illa res fiat legatarii, & tunc in voluntate hæredis non conſiſtit, ut rem alienam dando voluntatem teſtatoris eluſoriam reddat *l.28. ff. h.t. Frantzk. de Eviction. n.465.*

IX. Feudum quoq; cauſa eſt, in quo Evictio præſtanda venit, ſi evincatur. Generaliter enim verum eſt *in Feudis Dominos de Evictione teneri 2. Feud. 80. & 87.* Et quidem res aliena vel ignoranti in Feudum data eſt, & tunc Dominus ad præſtationem alterius

rei

rei ejusdem bonitatis & quantitatis unâ cum interesse tenetur, *cap. 1. de Investit. de re alien. Fact. 2. F. 8. & ibid. gl.* vel scienti & tunc non debetur evictio, nisi expressè promissa sit. *gl. in §. si qvis d.Feud. dat. in vic. Leg. com.1. F.27. Isernia. ibid.n.2. Rosenthal de feud. c.4. conclus.11. Schrad. p.3. c.2. n.6. Dnus.Frantzk. d.l.n.517,*

X. Non autem tantummodo præstanda venit Evictio in rebus corporalibus, sed quoque in incorporalibus, nimirum servitutibus & quidem tam personalibus quam realibus. Quod usu fructum attinet, illo evicto actio non minus Emptori competit, ac si ipsa res corporalis evicta sit *l. 49. ff. h. t.* ubi JCtus Cajus inquit: *Si ab emptore usus fructus petatur, perinde is venditori denuntiare debet, atq; is à qvo pars petitur conf. l.66. ff. d. contr. empt. & vend.* Ratio illa est, quia usus fructus per totum fundum diffusus est, ejusque emolumentum omne continet, *l.66. §.6. ff. de legat.2. l.1. l.7. l.9. & passim ff. de usufr.* & instar partis est, *l.4. d. Usufr. l. 76. §.2. d. legat. 2. in fin. qvoniam fructus portionis instar obtinet, l.58. pr. d. V. O. ibi. similis est ei.* Jam autem ob partem evictam tenetur venditor. *l.1. ff. de Evict.* Idem quoque de usu alioque simili jure dicendum. *l.38. §.13. d. V. O. Dnus Frantzk. ad t. d. Eviction. n.87.90.* Servitutes reales seu prædiales tam urbanorum *l.2. ff. d. S.P.V.* quam rusticorum *l. 1. ff. d. S.P.R.* quod concernit, in his quoque præstanda est Evictio. Qvando enim Prædium sive urbanum sive rusticum venditum est, ita quidem ut nulla fiat mentio servitu-

tum; servitutes quæ in prædio illo constitutæ sunt, tanquam puræ putæ commoditates fundi tacitè ad Emptorem transeunt *l.25. d. S.P.R. l.47. ff. d. contrah. empt. & vend.* Quod si venditor tales servitutes sciens reticuerit, easque Emptor propter ignorantiam *per Leg. fin. in fin. C. d. præscript. longi temporis* non utendo legitimo tempore amiserit, ex empto ob dolum tenebitur *l.66. §.1. ff. de Contr. empt. & vendit.* Et quidem hæc ita obtinent in servitutibus constitutis, secus tamen in servitutibus constituendis. De his enim non tenetur venditor, nisi specialiter promiserit, *d. l.66. pr. verbis: qvidam ita demum, ff. d. contrah. empt. & vendit.* quod quoque obtinet in illis servitutibus, quæ tacitè accesserunt, si enim illæ evincantur, de evictione venditor non tenebitur *per Leg. pen. ff. h. t.* Ubi JCtus Venulejus inquit: *Nec enim Evictionis nomine qvisqvam tenetur in eo jure, qvod tacitè solet accidere. Frantzk. cit. l. n. 91. & seqq.*

XI. Postquam percepimus, in quibus causis præstanda sit evictio, nunc quoque dicendum de personis, quæ Evictionem præstare necesse habeant, & quibus. Et quidem cùm ex anteà dictis hæc uberius cognosci possint, breviter hic me expediam. Tenetur itaque de Evictione *Autor sive Venditor*, qui proprio nomine non alieno aut necessitate officii emptori vel alii justo titulo tradiderunt *l.1. ff. h. t. l.16. in fin. C. de Evict. Frantzk. h. n.566.* ejus hæredes. *l.9. l.21. l.23. C. h. t. l.51. §.3. ff. eod.* Et fidejussores, qui à venditore in hunc finem dati sunt, *l.41. §.2. ff. h. t.*

l.7.

l.7. l.18. in fin. C. eod. & eâ de causâ ſecundi autores appellantur *l.4. ff. h.t.* Quod eatenus procedit, ut quamvis ipſi non denunciatum ſit ab Emptore, ut Judicio adesſe debeat, nihilominus rectè conveniri posſit, *per l.7. C.h.t.* ſufficit enim denunciatum fuisſe principali venditori. Quamvis autem, uti jam dictum, venditor de Evictione teneatur, ipſe tamen rem venditam evincere non poteſt per Reg: vulgatam: *Qvem de Evictione tenet actio, eundem agentem repellit exceptio. Dd. ad l.17. ff. h.t. Weſemb. parat: d. except. rei vendit. & tradit. n.2.* Neque ejus hæredes, qui ſi rem evincere velint, exceptione doli mali removentur, *l.73.fin.ff.h.t.* nequè fidejusſor venditoris, *per Reg. ant. alleg.* neque ejus hæredes, *l. 18. C.h.t.* niſi jure proprio rem vindicare velint. *l.fin. C. h. t. An autem venditor, ſi alieno nomine, puta procuratorio, rem vendiderit, de Evictione teneatur, hic non incongruè qværitur?* Et Reſpondetur eum de evictione non teneri, ſed ſaltem mandati ſui fidem facere debet, & tunc Emptor actione utili ad Exemplum actionis inſtitoriæ agere poteſt adverſus verum dominum *l.13. §.25. ff. de Action. Empt. & vend. Ant: Perez. ad h. tit. C. n.4.* Præſtatur autem Evictio Emptori & illis, quibus res juſto titulo tradita & evicta eſt; ipſorumque hæredibus, in quos omnia jura defuncti tranſeunt, *ſecundum jura vulgat: Dnus. Frantzk. hic. n.546.547.*

XII. Cavetur de Evictione dupliciter, vel promisſione ſimplæ vel promisſione duplæ. In ſtipulatione ſimplæ venditor promittit, ſi res evicta

esset simplum pretium *l.16. h.t.* una cum ipsius interesse *l.60. & l.70. ff. h.t.* emptori restituere. Ita ut ad hoc semper Venditor teneatur ex naturâ hujus contractus *l.60. ff. h.t.* Stipulatio autem duplæ continet, ut Venditor re evictâ duplum non bonitatis rei sed pretii conventi Emptori præstet. *l.53. & l.48. ff. h.t. Wesenb. in parat. ad h.t. n.3. & 4. Treutl. vol.2. d.2. §5.* Non autem regulariter satisdatio necessaria, *l.56. ff. h.t.* nisi 1. de eâ specialiter conventum sit *l.4. l.37. l.56. ff. h.t.* *Ex conventione enim contractus Legem accipit. l.23. ff. d. R.I.* 2. Si consvetudine ita sit introductum *l.31. §.20. ff. d. ædil. edict.* Et 3. Si evictio in limine contractus, sive anteqvam pretium sit solutum, immineat *l.24. C.h. Sichar. ad l.3. h. t. Dnus Carpzov. p.2. C.34. def.30. & 38.*

CAPUT TERTIUM.

De Reqvisitis Evictionis, & qvomodo ejusdem præstatio petenda.

SUMMARIA.

I. Primum Reqvisitum Evictionis.
II. Alterum Reqvisitum.
III. Qvid & qvam necessaria sit denunciatio.
IV. Qvænam circa litis denuntiationem consideranda veniant.

I. Ut

I.

UT autem Emptor præstationem Evictionis exigere poſſit, potiſſimum duo reqviruntur 1. Ut res ſit evicta, *l.21.pr.ff.h.* & *l.3.C.eod.* & quidem ita, ut omnis ſpes habendi ipſi ademta ſit *l.35.inpr.ff.h.t.* Præterea neceſſitate judicii cogente, *arg: l. Non.tn.* 24. *ff. h. t. ibi: illud tamen verum non ſit judicio eum evictum eſſe.* Neque intereſt, an ipſa res ſit evicta, an autem emptor ipſius æſtimationem ſolvere coactus ſit, *l.16.* §.1. *l.21.* §.*pen. in fin. ff. h.t. l.66.* §.2. *in fin.ff. eod.* item quo genere judicii res evicta ſit: num ex cauſâ emptionis vel alia; *l.52.ff.h.t.* an autem rei vindicatione *l.34.* §.*fin.ff.h.t.* vel interdicto aliquo *l.35.ff.d. Action.empt.* & *vend.*

II. Alterum requiſitum eſt *Litis denunciatio*, quæ à denunciando dicitur. *Denunciare autem apud Veteres* dicebatur *laudare* autorem ſuum: quod vocabulum accipiebatur pro *nominare*, *Gellius lib.2. noct. c.6.* quemadmodum & ita uſurpatur *in l.63.* §.1. *ff.h.t.* & *in l.6.* §. *ſi tibi ff. d.action: empt:* & *vend:* & *in l.7. C.h. t. Autor* autem pro eo, qui rem vendidit vel tradidit, accipitur *leg.51.* & *L. ult. ff. h. t.* ita ut fidejuſſor autor ſecundus dicatur *L. 4. ff. h. t.* Unde & ejusmodi defenſio *Autoritas* dicitur *Paul. l.2. ſentent:*

III. Eſt autem Denunciare litem motam venditori vel alii à qvo res tradita eſt, ſignificare, ut is judicio aſſiſtat & rem defendat. *Dnus Franczk. d.l. n.657.* Et

 de

1589.

de hâc denunciatione regula est: *Quod Emptor autorem suum laudare teneatur, quod nisi fecerit, neque actionem ex stipulatu neq; exempto intentare potest. l.53. §.1. ff. h.t. l.29. C. eod. l.8. C. d. sentent. & interloc. cum qvibus consentit Ordin. Jud. Elect. Saxon. t.14. in princ. An autem Emptor teneatur denunciare litem venditori scienti?* de hâc re plerumque controverti solet. Et videbatur dicendum, quod non *sec. vulg. reg. Qvi certus est, amplius certificari non debet c. eum qvi 31. d. R. J. in VIto.* Cùm itaq; non ignoret venditor, litem esse motam, non amplius certificari debet, ut tradit JCtus, Ulpianus *l.1. in fin. ff. de Action. empt. & vend.* Jam autem præsumitur denunciationem ad certificandum fieri, ut ita sola scientia sufficiat. *Dyn. in d. c. ubi plur. alleg.* Verùm non obstante hâc ratione dubitandi communis Dd. opinio in contrarium est. *Accurs. in L. emptor. 1. C. h. t. Bart. & Bald. ibid. Specul. de empt. & vendit. §. fin. in fin. & plur. vid. ap. Caball. tract. d. evictio: §.3. n.3. & 4.* Neque hoc absque ratione. Non enim denunciatio in hunc tantummodo finem fit, ut venditor sciat, litem esse motam, sed quoque ut incitetur ad defendendum emptorem, *Dnus Carpz. p.2. c.34. d.40. Decius Cons.74.* Jam autem venditor melius rem venditam defendere potest, qvando certior factus est ut de jure suo instructus comparere possit, *Bart. d.l. Caball. d. §.3. n.5. & seqq.*

IV. Circa hanc ipsam litis denunciationem porrò tria potissimùm consideranda veniunt 1. Cui fieri debeât. 2. Quomodo. 3. Quando. Quod *primum*

mum attinet, *Litis denunciatio fieri debet auctori l.39.* §.*1. ff. h.t.* si autem plures sint autores, omnibus denunciandum est. *L.62.* §.*1. ff. h. t.* Et hæc de personis, quibus; subsequitur *secundò* modus sive quomodo denunciatio facienda. Ubi tria requiruntur I. Ut non tantùm lis mota emptori notificetur, sed quoque ad defendendum requiratur *uti expressè patet ex l.21. verb. interpellare venditorem vel ejus successorem debes, ut tibi assistant. l.23. ibi: assistere negotio denuncia. C. h. t. L.1. ibi: si denunciatum est, ut causæ agendæ adesset, C. d. peric. & commod. rei vendit.* Et ita communiter tradunt Dd. *Teste Covar.3. var. resolut: Resolut.17. n.3. & Caballin.* §.*3. n.30.* Ex quo priori II. loco sequitur, ut venditor in ipsâ denunciatione de genere litis informetur, transmisso libello & citatione. *sec. Dd. Commun. Covar. d.l. n.3. Caballin. d.*§. *n.38. cum seq: Berlich. p. 2. concl. 24. n.82.* Quod quoque in terris Saxoniæ obtinet. *Noviss. Ordinat. Judicial. Elect. Saxon. c.* von der *Litis denunciation. 14. vers.* und ihm von dehm was allenthalben von den Parteyen vorbracht. Et quidem ut non tantùm sciat Autor successori litem esse motam, sed quoque ut secum deliberare possit, quomodo postulatam defensionem instituere velit *arg: Clem: causam 3. de elect. l.1 ff. de edend. Ummius disp. n. 8.6. n.31.* III. Requisitum est, ut denunciatio in scriptis fiat. *Wesenb. d.l.* Ubi tamen Consvetudo uniuscujusque loci præprimis attendenda venit. Quartum quod circa litis denunciationem principaliter requiritur est *Tempus, sive quando de-*

nun-

nunciatio fieri debeat. Poteſt autem ejusmodi denunciatio fieri quovis tempore etiam poſt litem conteſtatam, *per leg. 29. §. 2. ff. h. t.* ubi dicitur, *quod quolibet tempore venditori renunciari posſit, modo non propè ipſam condemnationem id fiat. Dnus. Frantzk. d. l. n. 700. & ſeqq.* Quod quoque de jure Saxonico obtinet. *Ordin. Judic. t. 14. in princ. verſ:* Es werde gleich vor / oder nach der *Litis conteſtation* geſucht. *Dnus Carpzov. p. 1. c. 3. Def. 29.*

CAPUT QVARTUM.

De Actionibus qvæ ex naturâ Evictionis deſcendunt.

SUMMARIA.

1. Actio pro Evictione duplex.
2. De naturâ harum actionum.
3. Qvando hæ actiones competant vel ceſſent.
4. De duratione harum actionum.

I.

COnſequens eſt, ut nunc ultimo loco de Actionibus, quæ pro Evictione competunt, dicamus. Qvarum duæ ſunt, una *ex empto*, qvæ eſt naturalis, qvia ſemper competit, licet de Evictione nihil actum ſit, & huic contractui qvaſi naturalis quædam proprietas ſemper adhæret *l. 37. §. 2. l. 60. ff. h. t.* Altera ex

ex *stipulatione in simplum vel duplum l.56.ff. h.t.* qvasi accidentalis, qvia hæc actio non semper competit, nisi de eâ specialiter actum sit. *Dnus Frantzk. h. n.838.*

II. Porrò Actionis *ex empto* duo sunt capita. Prius primævam illius naturam respicit & ad implementum hujus contractus tendit, ut si venditor rem tradere non possit, id qvod interest, præstare necesse habeat *Dnus. Frantzk. ad t.t. ff. d. Action. empt. & vend.* Posterius caput respicit eum casum, qvando vacua tradita est possessio, & Emptori Lis aliqua movetur, qvod venditor eum defendere debeat: *l.74. §.2. ff. h.t. l.43. ff. de Action. empt. & vendit.* vel si res evicta sit, emptorem servet indemnem *Dnus. Frantzk. h. n. 841.* Datur autem hæc ipsa actio ex empto principaliter ad recipiendum pretium, deinde qvoqve ad interesse *l.60. l.70. ff. h. t.* Pretium hîc intelligitur, de qvo inter partes conventum est. Qvod qvemadmodum Emptor venditori solvere tenetur, & venditor recipere; *l.8. C. de rescind. empt. & vend.* ita & vicissim, postqvam res evicta est dissoluto contractu, Emptor illud à venditore repetere potest. *l.53. verb: qvanti singula venierint. ff. h.t.* Interesse autem nihil aliud est qvam qvod emptori abest, & qvantum lucrari potuisset. *l.13. ff. d. rer. amot.* Ne autem hoc interesse dupli pretium excedat, & ita nimis excrescat, generali constitutione sancitum est. *l.un. C. de sentent: qvi pro eo, qvod interest.* Nisi in eo casu, ubi aliqvis scienter rem alienam vendendo dolum commisit. *l.4. pr. l.13. §.6. l.30. §.1. l.45. §.1. in*

 fin.

1593.

fin. ff. de action. empt. & vend. Qvoniam autem ratione qvalitatis personarum, aliarumqve circumstantiarum *Interesse* hoc nonnunquam augmentum, nonnunqvam diminutionem recipit, ideoqve ipsius æstimatio arbitrio Judicis plerumqve relinqvi solet. Sumtus litis qvod concernit, sive specialiter venditor promiserit, *arg. l.1. ff. d. pact. l.1. §.6. ff. deposit.* Sive non, nihilominus re evictâ solvendi sunt. *l.45. in fin. ff. de Action. empt. & vend.* Qvod si emptor vicerit, victus victori condemnabitur in expensas *l.13. §.6. C. d. Jud.* Actio ex stipulatu est vel rem habere licere vel duplæ, pro diversitate cautionum, qvæ à venditoribus exigebantur *Dnus. Frantzk. h. n. 84.* Qvâ actione semper certam qvantitatem perseqvimur, de qvâ inter contrahentes convenit & præcise res ita consideratur, qvalis fuit tempore contractus, ex qvo differentia harum actionum satis cognosci potest.

III. Competunt hæ actiones, qvando res legitimè evicta est; cessant autem præcipuè 1. Qvando Emptor venditori litem non denunciaverit, vel 2. scienter rem alienam emerit, *Treutl. Vol.2. d.2. th.6. & 7. Dnus. Carpzov. p.2. C.34. d.25.* aut 3. si judex iniqvè judicaverit *l.51. ff. h.t. l.8. l.15. C. eod. c. ult. X. de empt. & vend.* tunc enim Emptor adversus Judicem agere potest. *l. ult. C. de Action. empt. & vend. Mynf. cent.1. Obs.54.56. n.5. Dnus Carpz. d. def.25. n.3.* 4. Cessant qvando res per violentiam ablata est *l. ult. C. d. action. empt. & venditi.*

IV. Du-

IV. Durant hæ actiones, donec præscriptione tollantur, à tempore nimirum rei evictæ. *l.70.ff. h.t.* Qvando enim res nondum evicta est, dies obligationis neque cessit neq; venit, & ideò actio nondum nata, neqve currere aut legitimâ præscriptione finiri potest *l.213.ff.d.V.S.* Ab hoc itaq; termino de Jure civili triginta annorum spatio hæ actiones præscribuntur, *l.3. C.d.præscript.30. vel 40. annor.* ut illis non amplius postea locus sit. De Jure autem Saxonico & qvidem novissimâ ejus hodiernâ observantiâ, Venditor rerum immobilium usqve ad annum 31. cum anno & diebus regulariter de evictione conveniri potest; mobilium verò non ultrà annum & diem. Ita ut hodiè Venditor tamdiu Gvarandator rei venditæ esse debeat, donec Emptor eandem juxta constitutum modum præscribat. *Dnus. Carpzov.p.2.C.3.d.18.*

COROLLARIA.

I.

VEnationem hodiè Principes tanqvam proprium aliqvod Jus sibi vendicant, nisi hoc beneficium specialiter qvibusdam concedere velint, *C.un.§.si qvis rustic.d.pac.ten.2.F.27.* Cujus possessio in Principibus tempore immemoriali corroborata est. Et qvidem præcipuè propter publicam utilitatē, ne homines insectando feras necessarias operas intermitterent, speciesq; ferarum ab interitu conservarentur. *Wesenb.in paratit. ff.d. acqvir.rer.dom.n.7.* Ut taceam Principibus pro salute subditorum vigilantibus hanc animi recreationem haud invidendam esse.

1595

II. Veteres Medici Herophylus & Erasistratus damnatos ad mortem vivos ex carcere protractos incidebant, ut ea qvæ natura clauserat, Spiritu adhuc remanente, considerare possent. Qvippe non crudele existimabant supplicio hominum nocentium remedia innocentibus qværere. Apud nos Christianos tamen hic mos planè improbatur: non enim facienda mala, ut eveniant bona. Imprimis qvia ars medica ad salutem hominis tendit, non ad perniciem. *l.1.§.1.ff.d.extraord.crim.Marqvard.Freher.lib.1.parerg.cap.25.* Cadavera autem punitorum ex hodiernâ consvetudine rectè Medicis conceduntur; cùm perfecta medicinæ cognitio non absq; Anatomicis dissectionibus comparari possit. *Francisc.Ripa.tract.d.pest.cap.d.remed.præserv. contr.pest.n.42.Ant.Gom.Tom.3.variar.resolut.c.14,* ubi refert Carolum V. Imperatorem de Anno 1550. super hâc re consuluisse Universitatem Salmaticensem: & respondisse Universitatem, licere. Qvod qvoq; probat Julius Clarus *lib.5.sentent.qv.100.n.2.*

III. Liberi à Patre nobili, matre autem plebejâ procreati, per subseqvens matrimonium legitimantur; qvia ejusmodi nuptiæ inter nobilem & ignobilem de jure civili subsistunt, *Auth.sed.nov.jur.C.d.natural.liber.* Cujus legitimationis effectus est, ut taliter legitimatus perinde habeatur; ac si ab initio nobilis fuisset, qvia partus qvoad statum regulariter patrem seqvitur, *l.16.ff.d.stat.homin.* ita ut qvoq; in feudis succedat, *Hartm.Pist. lib.2.qv.41. & seqq.*

TANTUM.

